

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Klasicismus a romantismus

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Jana Čejchanová.

Materiál je dostupný ze školního portálu <http://dum.voss-na.cz>, který provozuje
Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod

1. Charakterizujte klasicismus z hlediska historického. Jak se klasicismus projevuje jako architektonický sloh?

- je to architektura 19. století - zanikl feudální systém – rozšiřuje se kapitalismus
- církev oslabena, nastávají formy revoluce – VELKÁ FRANCOUZSKÁ REVOLUCE – období 1770 -1850
- zhmotňuje období boje lidí za nový pokrokovější systém
- respektuje konstrukční systém antiky – vychází z ideálu antického umění
- typická je jednoduchost, konstrukční logika jako reakce (protiváha) na přezdobené a vyumělkované baroko

2. Jmenujte vývojové fáze klasicismu, podrobněji popište fázi třetí, uveďte příklad stavby.

- **1. fáze** KLASICIZUJÍCÍ BAROKO – převládá BAROKO, BAROKNÍ KLASICISMUS - převládá klasicismus
- **2. fáze** SLOH LUDVÍKA XVI.(Francie), veliký projev antiky
- **3. fáze** EMPÍR (EMPIRE- vláda, moc, císařství) - reprezentativní sloh z období vlády NAPOLEONA I. BONAPARTE - vyjadřuje moc - především sloupy, vítězné oblouky (např. Vítězný oblouk Paříž)
- **4. fáze** MĚŠŤANSKÝ EMPÍR - BIEDERMEIER

3. V jakém slohu se začal používat rizalit a portikus, vysvětlete co to je?

- PORTIKUS = kryté sloupořadí (otevřená sloupová hala, předložená hlavnímu vstupu do budovy)
- RIZALIT = část budovy vystupující před ostatní průčelí, vyzdělána v plné hmotě od základů, rozšiřující její půdorys
- použití obou v klasicismu

4. Jaké druhy staveb se v klasicismu stavěly, jmenujte stavby u nás z vrcholného období.

- BUDOVY PALÁCE ŠLECHTY
- CHRÁMY
- MĚŠŤANSKÉ STAVBY
- ŠKOLY
- KNIHOVNY
- DIVADLA A MUZEA
- KOSTELY
- REDUTA (budova s tanečním sálem)
- **VRCHOLNÉ OBDOBÍ u nás:** ZÁMEK KAČINA U KUTNÉ HORY, VILA KINSKÝCH V PRAZE

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Jana Čejchanová.

5. Jmenujte alespoň tři klasicistní stavby ve Francii a tři v Německu.

Francie:

- stavba východního křídla paláce LOUVRE
- PANTEON V PAŘÍŽI (Chrám sv. Genevieve)
- VÍTĚZNÝ OBLOUK V PAŘÍŽI
- CHRÁM SV. MAGDALÉNY V PAŘÍŽI

Německo:

- BERLINSKÉ NÁRODNÍ DIVADLO
- BRANIBORSKÁ (BRANDENBURSKÁ) BRÁNA V BERLÍNĚ
- MNICHOVSKÁ GLYPTOTÉKA

6. Časově zařadte a popište romantismus v architektuře.

- vznik v Anglii - dobově se prolíná s klasicismem
- prosazuje svobodu uměleckého projevu, a protože v Anglii byla tradice gotiky velmi silná, angličtí romantici z ní čerpali a vytvořili romantickou novogotiku.
- do tohoto období patří i počátek hnutí za obnovu starých památek (u nás: jednota na dostavbu Chrámu sv. Víta)
- romantismus se jako umělecký směr těžce probíjí proti klasicismu, padl kult dokonalosti věčné antické krásy
- romantismus čerpá hodně z přírody – proto byly všude parky (LEDNICKO - VALDICKÝ AREÁL).

7. Co víte o období počátku hnutí za obnovu starých památek, dobově zařadte?

- v duchu romantismu a českého národního vlastenectví byla v Praze 1859 založena Jednota pro dostavění chrámu sv. Víta v Praze a bylo rozhodnuto chrám dostavět
- CHRÁM SV. VÍTA v Praze – stavba dokončena 1929, autor: MOCKER, HILGERT, ten dovedl stavbu až ke slavnostnímu vysvěcení

8. Jmenujte novogotickou přestavbu a novostavbu romantických zámků v Čechách, uveďte souvislosti mezi nimi.

- ZÁMEK HLUBOKÁ NAD VLTAVOU – novogotická přestavba zámku
- NOVOSTAVBA HRÁDEK U NECHANIC – „malá (červená) hluboká“
- zámek Hluboká nad Vltavou se stala předlohou pro novostavbu Hrádku u Nechanic.

9. Jmenujte alespoň čtyři romantické stavby v Praze, co o nich víte?

- dostavba katedrály sv. Víta v Praze
- Kostel sv. Cyrila a Metoděje v Praze Karlíně
- Masarykovo nádraží v Praze, odjezdová a příjezdová hala
- VYŠEHRADEK – 1. Kostel sv. Petra a Pavla, 2. Slavín, 3. Arkády, 4. Nové proboštství
- Náměstí Míru, chrám sv. Ludmily.

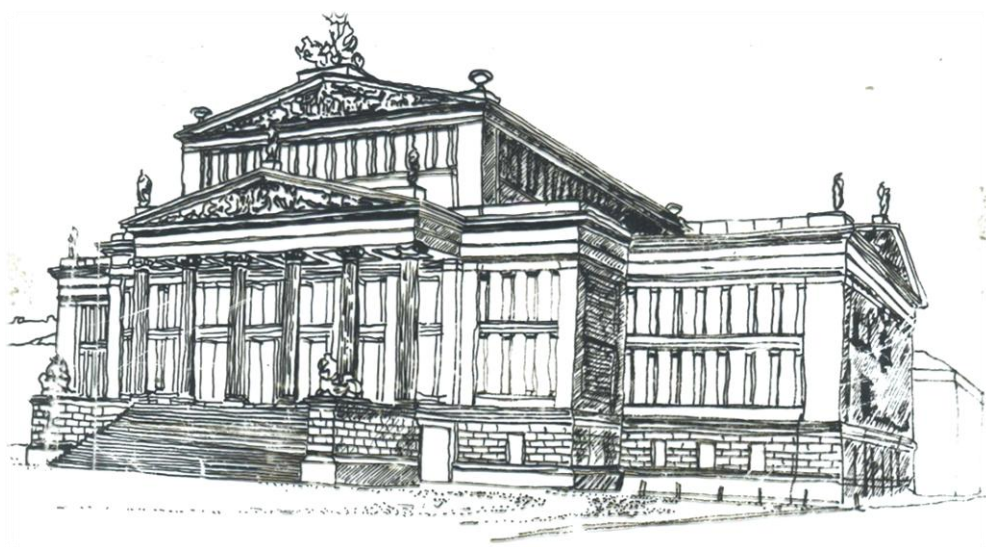
Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Jana Čejchanová.

10. Popište romantismus v Anglii, uveďte dva příklady konkrétních staveb.

- oproti osvícenskému důrazu na rozum se obrací k citům a fantazii
- hlavní dílo anglického romantismu je WESTMINSTERSKÝ PALÁC V LONDÝNĚ (PARLAMENT) - novogotická přestavba z raného období; dále např. KATEDRÁLA WESTMINSTERSKÁ V LONDÝNĚ

Popište obrazovou přílohu (místo, kde se objekt nachází, slohové zařazení, vše co o obrázku víte):

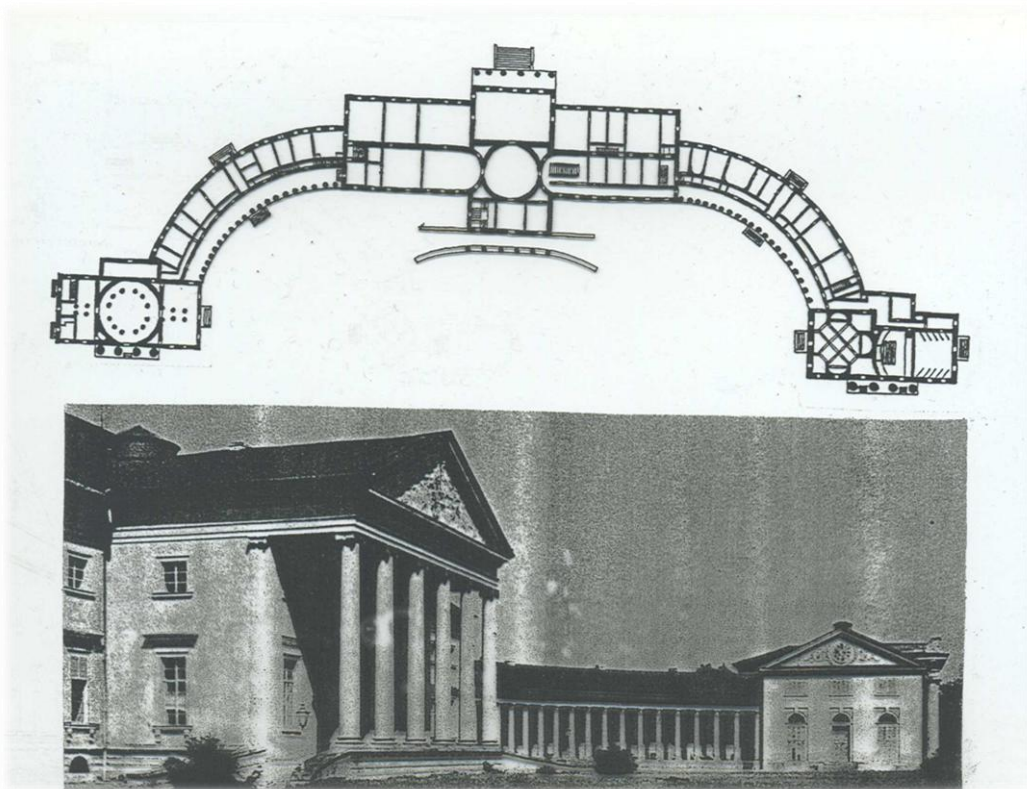
OBR1. Berlínské národní divadlo, klasicismus [Zdroj vlastní]

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Jana Čejchanová.

Materiál je dostupný ze školního portálu <http://dum.voss-na.cz>, který provozuje
Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod

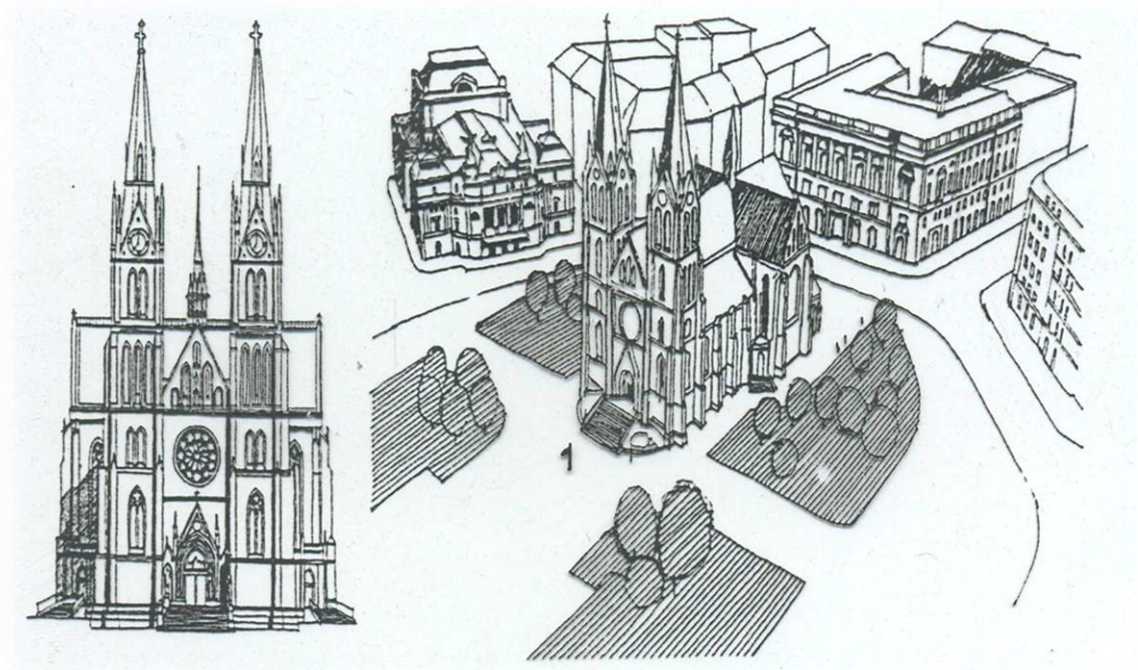
OBR. 2 Zámek Kačina, klasicismus [Zdroj: PECHAR, Josef; RŮŽIČKA, Antonín; STAŇKOVÁ, Jaroslava. *Učebnice architektury: pro 3. ročník SPŠ stavebních*. Praha: SNTL, 1981. 186 s. str. 138, obr. 266 Zámek Kačina, obr. 267 Zámek Kačina. Půdorys]

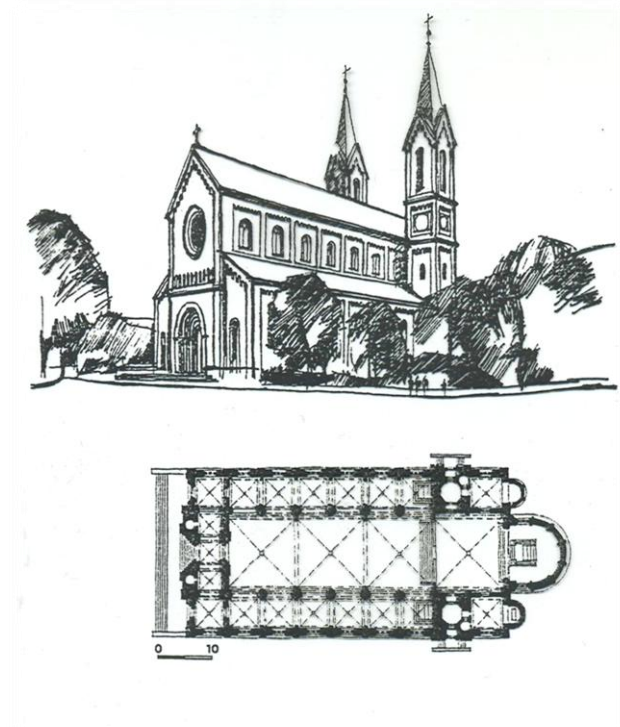
Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Jana Čejchanová.

Materiál je dostupný ze školního portálu <http://dum.voss-na.cz>, který provozuje
Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod

OBR. 3 Náměstí Míru, chrám sv. Ludmily, romantismus. [Zdroj vlastní]

OBR. 4 Kostel sv. Cyrila a Metoděje Karlín, romantismus. [Zdroj vlastní]

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Jana Čejchanová.

Materiál je dostupný ze školního portálu <http://dum.voss-na.cz>, který provozuje
Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod